

S.O.S. CAIZA

44ste jaargang / N° 1-2 / juni 2020 driemaandelijks tijdschrift

Verantwoordelijke uitgever:

Ludwig Vanderbeke, Brugse Steenweg 23, 8377 Zuienkerke

**Lieve Claey's zeilt af naar
Boliviaanse horizonten**

VOORWOORD,

We zijn zo ver. We ruilen het huis voor een appartement. Dat betekent kleiner wonen. Dus moet er opgeruimd worden, een hele karwei. Maar het wordt ook een grote, grote, heel grote schoonmaak. Van alles en nog wat passeert door je handen en soms begrijp je niet waarom je bepaalde dingen bijgehouden hebt. Soms valt het afscheid moeilijk omdat er herinneringen aan verbonden zijn. Dan maak je van je hart een steen, sluit je de ogen en drop je het in een doos die de deur uit moet. Op zo'n opruimmiddag viel een wat vergeeld boek van Lieve Claeys in mijn handen. Dat was een leuke ontdekking! Ze schreef brieven aan haar ouders over haar wedervaren toen ze met de boot voor het eerst naar Bolivia vertrok. Iemand heeft die blijkbaar verzameld en ingebonden. Ik bladerde er even door, ben erbij gaan zitten en heb er de hele middag in gelezen in plaats van opgeruimd. Ik vond het boeiende lektuur. Het is precies 60 jaar geleden dat Lieve uit onze contreien vertrok om te gaan werken in Bolivia. Wat is er in die zestig jaar veel veranderd!! We dachten dat het wel eens leuk kon zijn om dit jaar enkele uittreksels uit het dagboek in ons tijdschrift op te nemen. Hopelijk kunnen ze ook jou bekoren.

Er is dit jaar in onze VZW SOS Caiza één en ander veranderd. Het dagelijks bestuur oogt een paar jaar jonger. Ook de verantwoordelijke uitgever van ons tijdschrift heeft een andere naam gekregen. We gaan met de tijd mee en het werk in Caiza is bijlange nog niet af. Dus moeten we aan de toekomst denken.

Verder nieuws vind je op een van de volgende pagina's.

Lieve Marrannes

VERNIEUWD BESTUUR VAN SOS-CAIZA,

Toen hij de kaap van 75 jaar rondde vond Georges Suvée – na een voorzitterschap van meer dan 20 jaar - dat het tijd werd om de staf door te geven.

We vonden een waardige opvolger in de persoon van Pierre Collinet, een bestuurslid van de Waalse vleugel van de vzw. Pierre vervulde destijds zijn burgerdienst in Caiza en beschikt dus over de nodige terreinkennis. Bovendien spreekt en schrijft hij vlot Spaans, een niet onbelangrijke factor in de communicatie met het comité ter plaatse. Daarnaast kwamen ook Eric d'Ursel en Ludwig Vanderbeke aan boord als bestuurders. Eric d'Ursel is sinds zijn tienerjaren betrokken bij de Caiza-fondsenwerving in Beauraing en vervangt de overleden Marcel Lebrun. Ludwig Vanderbeke maakt al enkele jaren deel uit van de Blankenbergse werkgroep en vervoegt nu het bestuur.

Mark Makelberge zet zijn taak als penningmeester met volle overgave verder. Georges blijft evenwel actief in de werkgroep maar niet langer als eindverantwoordelijke.

We willen Georges dan ook uitdrukkelijk danken voor zijn jarenlange, trouwe en geëngageerde inzet voor en achter de schermen. ■

UIT HET DAGBOEK VAN LIEVE CLAEYS,

Zo begint de inleiding

Godelieve is hier vertrokken de vrijdagmorgen om 5.40u op 30 september 1960 om op 1 oktober 1960 in te schepen in La Pallice (n.v.r. La Grand Port maritime de La Rochelle. La Rochelle is de hoofdstad van het departement Charente-Maritime).

Op 3 oktober schrijft ze haar eerste brief aan haar ouders.

“Voor het ogenblik liggen we voor anker in Spanje, in Coruna. Eigenlijk liggen we in volle zee en al het transport naar de kust gebeurt met vloten en boten.

Toen we afvaardigen uit La Pallice was de zee tamelijk wild. Ik stond op het dek. Ik voelde me maar half en half. Ik was vergeten mijn dramamine in te nemen. Ik ging terug naar beneden maar ik was pas enkele trappen ver of mijn maag keerde(!) 'k Moest vlug terugkeren om m'n "sacrificie aan de zee te brengen". Dan ben ik gaan slapen. Als ik lig, voel ik niks. Ik heb geslapen tot 's anderendaags 11.30u.

In mijn kajuit zijn we voor het ogenblik met drie: een Duitse dame die liefst boven slaapt. Ik ben blij dat ik onderaan lig, zo ben ik rapper in en uit en tegen dat zij die "henneladder" opgeklauterd is, ben ik al in slaap. Die dame spreekt Duits, Engels en een beetje Frans.

Ze reist ook alleen en gaat haar zoon bezoeken in Santiago. Dus moet ze mee tot het einde van de reis en zal ik heel de tijd van haar gezelschap kunnen genieten. Ze is zeer aangenaam. Verder is er nog een Engels meisje dat haar broer gaat bezoeken in Nassau. Die zal dus niet ver meegaan. 'k Geloof dat er nog een Spaanse moet bijkomen. Dat zal dan wel een internationale kajuit zijn.

Gistermiddag kwamen we in Santander aan. Wie wilde, mocht de boot verlaten. Dat heb ik gedaan met die Mechelse (de enige Belgische naast mij), met een Griekse die Frans spreekt en met twee zusters (papnonnekes) die ook Frans spreken. De boot kon de haven niet binnen en we werden met kleine bootjes aan wal gebracht. Daar stonden Spaanse vrouwen. We zijn met enkele meegegaan. Ze toonden ons hun handwerk: tafelnappen, servetten ...allemaal zeer prachtig. Ik heb niets gekocht, ik ken de waarde van het Spaanse geld niet en wat moet ik nu met schone dingen doen. Hebben we niets gekocht, we hadden toch iets gezien!!!!

Gisteravond was er cinema te 8.30u, allemaal in 't Engels . Ik verstond er wel niks van maar ik ben toch gaan zien. Deze avond is er opnieuw film. 'k Zal 't nog eens proberen, misschien kan ik de draad van de historie volgen. In afwachting spreek ik wat Spaans. Er zijn zeer veel Duitsers mee, bijna allemaal voor Chili. Ik mag gerust Nederlands spreken en zij Duits. We verstaan elkaar goed.

6 oktober

'k Ben twee dagen in bed geweest 4 en 5 oktober. Er was een grote storm. We werden echt opgeheven in ons bed. Ik heb mijn verjaardag (4 oktober) in volkomen vasten doorgebracht. Ik had niets meer in mijn maag en ik moest nog overgeven, stel u voor wat een inspanning. Drie vierden van de mensen waren ziek. De stewards hadden hun handen vol. Vandaag zit ik al van 9u op het dek. De frisse lucht doet deugd. Er is nog veel wind maar het is lekker warm.

We moeten de maaltijden nemen in twee groepen want we zijn met te veel om allen ineens te eten. Het is zo plezierig als het maaltijd is: een van de stewards loopt rond met een xylofoon en speelt de hele tijd deuntjes tot hij heel het dek heeft rondgelopen om te verwittigen dat het etenstijd is. Ik heb me nog geen ogenblik verveeld. Ik heb nog nooit in mijn leven zoveel geslapen, ik heb al een boek gelezen en ik moet nog veel correspondentie doen. Ik zal nog tijd te kort komen. We hebben nu de langste tocht voor we landen: acht dagen op zee zonder land te zien. Eenmaal we in Bermuda zijn, is de langste vaart drie dagen. Ik heb al veel compagnie. Er is zelfs een Boliviaan aan boord, een van La Paz die twee jaar in Europa studeerde. Hij is ingenieur en zijn vader zou een tinmijn hebben op 100 km van La Paz. Ik weet natuurlijk niet of het waar is. Ik kan het niet controleren. Ondertussen zijn we aan de praat en oefen ik mijn Spaans. De golven slaan sommige ogenblikken over het dek.

7 oktober

Ik geloof dat ik de ze gewoon wordt. Ik zit hier nu op het dek bij Hongaren (vader, moeder en dochtertje). Ze wonen reeds van 1956 in Engeland. Ze gaan hun geluk in Chili proberen. Er zijn hier ook verschillende Oost-Duitsers. Ze spreken met veel weemoed

over hun land maar haten het communisme omdat dat hun vrijheid berooft. Ge moet niet verwonderd zijn van mijn krabbelschrift want ik zit hier op het dek en 't waait veel, ik heb alle moeite van de wereld om mijn papier vast te houden. De boot is betrekkelijk stipt. Hij is nog niets achter tijd. En elke dag winnen wij één uur. Op een kaart staat telkens aangegeven waar we zijn en op hoeveel graden. Gisteren waren er oefeningen. Op signaal moest iedereen een reddingsgordel aandoen en de kommandant kwam kijken. Daarna was het gedaan. Het was een leuk spelletje!

14 oktober

We zijn juist weer vertrokken uit het rijk van Fidel Castro. Havana is een formidabel grote haven. Heel ver ben ik niet gaan wandelen. Het volk geeft een rare indruk. Ze staan altijd te briesen, je weet nooit of ze kwaad zijn of vriendelijk.

Elke avond om 8 u komen al de katholieken samen op het dek om gezamenlijk met de priesters de rozenkrans te bidden, helemaal in het Spaans met Spaanse zangen ertussen. Dan moet u zich dat inbeelden in 't volgende kader: een bruisende zee rondom, een heldere sterrenhemel en verder niet één lichtje in de omtrek. Er zijn weinig schepen op deze lijn. Vooral van Coruna tot Bermuda werd het op 't laatst wat lang: 7 dagen niets dan water en lucht. In Nassau ben ik aan boord gebleven. Daar moesten we twee dollar betalen om aan land te mogen!

Rond 6u is het donker, in een kwart tijd pikdonker en 's morgens rond 6 u is het eveneens in een kwart tijd helder klaar. Het gebeurt dat er plots een regenvlaag of zelfs dondervlaag afkomt en even plots gaat dat ook weer over. De zee is meestal kalm. Sedert we Europa adieu gezegd hebben, is 't veel verbeterd.

Eenmaal we Europa verlaten hadden, stak al het scheepsvolk in 't wit. Alleen de boord van hun muts en de epauletten zijn nog donkerblauw. Voor de rest dragen ze een korte witte broek, een hemd met korte mouwen, witte schoenen en witte sportkousen. Ge moogt blij zijn, mama, dat ge daarvoor niet de was moet doen! En ze zijn altijd kraaknet! Het is hier werkelijk stikkend heet. Zo'n echt hete lucht zoals ik die bij ons nooit gekend heb. Binnen in de boot is het overal zeer fris. Gij zou wel een "golvetje" nodig hebben mama.

Toen we voor Nassau aanlagen, werden de etensresten in zee gegooid. Ge moest de vissen zien. Een Duitse dame heeft zo'n vis gevangen met een nylandraad met een haak eraan Hij woog zeker tussen de 3,50 en 4 kg.

De dame die in mijn kajuit was, ligt al de hele tijd met aderspatten in het hospitaal van de boot. Ik ga haar elke dag tussen 5u en 6u (bezoeken) bezoeken.

23 oktober

We zitten op de Stille Oceaan. Hij is vandaag verre van stil! Binnenkort trekken we de evenaar voorbij. Ge kunt denken hoe warm het is. We zijn gisteren 't Kanaal doorgevaaren. Het is merkwaardig: driemaal een stel sluizen, de ene omhoog, de andere omlaag. Eén man regelt de zaak, op een knopje duwen en 't is open en toe. 't Is ongelooflijk, het is echter zeer smal en onze dikke boot heeft niet veel plaats over als hij erdoor vaart. Hij is 24 m op zijn breedst. Weet ge dat hij 183m lang is en 20.234 ton weegt?

Ik heb een sympathiek Hollands echtpaar leren kennen, t.t.z. Hollanders van Curaçao. Toen ik een keer al m'n schoon Spaans uithaalde en hij wat gebroken Frans brabbelde, kwamen we tot de ontdekking dat we onze moedertaal konden spreken. Mijnheer is ambtenaar op het gouvernement van Willemstaat in Curaçao. Om de vijf jaar mogen die een grote reis doen. Zo doen ze dit jaar Zuid-Amerika. Ik doe regelmatig de was en de strijk voor mijn zieke Duitse dame.

Ik heb gisteren gelachen met de warmte. Het is vandaag zo koud dat ik wel twee truien kan verdragen. En denk eens dat we deze morgen rond 3u de evenaar zijn voorbijgevaaren. Het lijkt er meer op dat we op weg zijn naar de Zuidpool!!!! Deze voormiddag zouden er feestelijkheden zijn ter ere van Neptunus en dit ter gelegenheid van de "evenaarspassage". Door het ongunstige weer en de vele wind is alles afgelast. Eergisteren heb ik met een dikke Hollander heel de avond damspel gespeeld. Ik heb alles gewonnen want hij was niet gewoon om dat te spelen. Deze voormiddag hebben we weer gespeeld. Ik heb hem zo geholpen dat hij won. Nu is hij in het hospitaal om een zweer te laten opensnijden!! Deze namiddag zullen er weer reddingsoefeningen zijn. Ze hebben het reeds deze voormiddag gemeld. Het zal er weer groots aan toegaan!!

Veel lawaai, bevelen en gefluit. Dan moet iedereen een reddingsgordel aandoen.

We krijgen de nummers van de reddingsboten: 2-4-6-8-10-12 aan bakboord, de anderen 1-3-5-7-9-11 aan stuurboord. Als we gereed staan, mogen we het aftrappen.

Ik heb de reddingsboten nog nooit anders dan van ver gezien.

Lieve ■

NIEUWS VAN DE PADRE, CORONA BEREIKTE OOK CAIZA...

Op vrijdag 13 maart ontvingen we het besluit van het Ministerie van onderwijs dat de scholen dicht moesten. We hebben dan alle leerlingen (college en lagere school) en internen naar huis gestuurd. We dachten dat het een onderbreking van beperkte duur zou worden maar op maandag 16 maart kondigde men een totale en strenge quarantaine af tot 31 mei en dat in geheel Bolivia.

In heel deze periode waren er natuurlijk geen lessen en alles werd hermetisch afgesloten. Verplaatsingen per auto naar Potosí en andere plaatsen waren verboden uitgenomen voor ambulances, politie en voertuigen voor voedselvoorziening. Die kregen een speciale toestemming. In de tuinen van het college hadden we juist een reusachtige nooit geziene opbrengst. Wij hebben geprobeerd verschillende groenten in de schaduw te laten drogen om ze later in de internaten te gebruiken. Een deel hebben we verkocht en de rest hebben we aan de arme bevolking van Caiza en aan de naburige gemeenschappen geschonken. We weten niet wanneer we opnieuw zoals vroeger les zullen kunnen geven. Alleen weten we via de media dat er vanaf 1 juni een gematigde quarantaine begint. Maar verschillende departementen aanvaarden deze regeling niet en gaan verder met de strenge versie. Zo heeft onder andere Potosí de quarantaine met 15 dagen verlengd.

De reactie op de quarantainemaatregelen was in Caiza heel triestig. Men gaf zich geen rekening van de gevaren en liet alles op zijn beloop. Anderzijds was er ook niets om de pandemie te lijf te gaan. Er is maar een heel klein hospitaal in Caiza en er waren noch mondkapen noch alcoholgel (ontsmetting) We hebben het gemeentebestuur onder druk gezet om de meest noodzakelijke producten aan te kopen. Stilaan is er beterschap maar zelfs in Potosí had men geen apparatuur om na te gaan of iemand besmet was of niet. Alle stalen moesten opgestuurd worden naar La Paz of Santa Cruz en ze kwamen er na zes of meer dagen aan of gingen verloren.

Ondanks dit alles of misschien juist daardoor werd er in Caiza geen enkele persoon besmet verklaard. In Potosí zijn er officieel iets meer dan 40 coronapatiënten. Maar in geheel Bolivia is de grens van 10.000 overschreden. De meeste (60%) komen voor in Santa Cruz en daarna volgen Beni, La Paz en Cochabamba. De ziekenhuizen kunnen de toeloop niet meer aan. Men heeft de vorige jaren te weinig in de gezondheidszorg geïnvesteerd en vandaag betalen we het gelag. Er zijn al meer dan 300 doden en we bereiken nu de groepsimmunitet zegt men. De arme bevolking tracht te overleven en via radio Caiza hebben we hen gewaarschuwd dat er velen zullen sterven als ratten in de val als het virus ook hier doordringt. Ze zullen niet eens weten dat het om corona gaat. Er blijft ons alleen de hoop dat God ons zal beschermen.

De Kerk en de Boliviaanse staat hebben een opvoedkundig protocol uitgewerkt voor tijden met pandemie. Maar het probleem blijft dat er steeds meer zieken komen zodat we niet weten hoelang we zullen moeten wachten eer we mogen heropstarten. Alles is zo onzeker en het vraagt ook veel tijd om het protocol in de praktijk om te zetten. Ondertussen blijven we wel contact houden met de leerkrachten en de directeurs via Skype. We proberen ook de leerlingen te helpen met lessen via het internet. Dat levert wel resultaten op maar de ouders protesteren tegen de hoge kosten. Dat is zeker het geval bij de arme campesinos. ze hebben gelijk en daarom moeten we naar andere oplossingen zoeken en blijven we iedere dag inventief bezig. ■

NIEUWS VANUIT HET THUISFRONT,

HET HEEFT NIET MOGEN ZIJN...

We kregen in februari een verzoek van basisschool "de Lisblomme" in Lissewege om onze koffers vol materiaal over Bolivia en Caiza te ontlenen!

Voor de vastenactie wilden ze graag rond ons project werken en daar zeggen we natuurlijk geen neen tegen! De inhoud van de koffers werd nagekeken, hier en daar nog een aanvulling, en ze waren gebruiksklaar! Gelukkig heeft iemand van onze groep nog een grote auto met ruime bagageruimte om de koffers te vervoeren! Die werden netjes op maandag geleverd zodat de leerkrachten wat tijd kregen om er wegwijs in te worden en te kijken wat voor hun klas bruikbaar was! Op donderdag hadden ze graag een woordje uitleg over het project. Dus ondertussen vlug nog even met Georges gebrainstormd hoe we die donderdag voor alle leerjaren een boeiende uitleg konden geven. Gelukkig hebben we dit al meerdere malen samen gedaan, en zitten we vlug weer heel gemotiveerd op dezelfde golflengte. De power point werd hier en daar wat aangepast en de taakverdeling werd afgesproken. Georges zou de oudere leerlingen voor zijn rekening nemen, ik de jongere garde! En ja, donderdagmorgen stonden we klaar voor de schoolpoort. Het voelt altijd een beetje aan als verkopers die hun waar aan de man moeten brengen! Gelukkig is het geen tandpasta dat we moeten aanprijzen en het publiek is zeker niet

[onze koffer was er klaar voor...]

kritisch! Integendeel ze waren echt geboeid, leerkrachten hadden al in de koffers zitten neuzen en waren echt enthousiast over het aanbod. Het was de eerste keer dat ook kleuters mee kwamen kijken en luisteren en dat was spannend. Zouden ze na twee foto's al onder of naast hun stoel hangen of zouden we ze toch ergens kunnen boeien?

En ja, geloof het of geloof het niet, de foto's en wat verhaal... zelfs de kleinsten bleven op hun stoel zitten. Ik denk dat Lieve hierboven hier iets mee te maken heeft, haar onderwijsscharisma werkt nog altijd! Ook de leerlingen uit de andere klassen waren geïnteresseerd en stelden heel veel vragen. De basis was gelegd om voor enkele weken

in klas gemotiveerd te werken rond Caiza! Helaas.... Het heeft niet mogen zijn, de corona besliste er anders over, maar wie weet is dit geen afstel en kan dit in de komende... toch nog plaats vinden. Wij zijn de leerkrachten en leerlingen in ieder geval dankbaar voor de warme enthousiaste ontvangst!
Mieke Marrannes ■

[Samen lukt het wel...]

EVEN JULLIE AANDACHT!

Mogen we vragen om je Nationaal Nummer (NN) door te geven?

Je vindt dit bovenaan op de achterkant van je identiteitskaart.
Dit vergemakkelijkt de opmaak van de fiscale attesten én de gift verschijnt automatisch in je belastingbrief.

Graag via mail aan mark.makelberge@telenet.be

Uiteraard behandelen we dit heel vertrouwelijk.

Alvast hartelijk bedankt.

Wij waarderen elke gift, hoe klein ook, ten zeerste!

Maar misschien kan je de leerlingen in Caiza wat extra steunen door je bijdrage via doorlopende opdracht met bv. 1 euro te verhogen of door oneffen bedragen naar boven af te ronden.

Alle beetjes helpen en veel kleintjes maken een grote!

Opnieuw van harte bedankt.

Bekijk ook eens de verschillende formules op onze website www.soscaiza.be

Welkom op de website van SOS CAIZA, de Belgische vzw die al meer dan 50 jaar streeft naar een beter leven voor de plattelandsbevolking in Caiza D, Bolivia. We stellen hier graag ons project voor.

FINANCIËS ONZE ONTVANGSTEN,

Januari 2020

Adopties	446,93 euro
Studiebeurzen	90,00 euro
Gewone giften VL.	3068,14 euro
Gewone giften Wal.	671,40 euro
Opbrengst maaltijd	3272,25 euro
Totaal	7548,72 euro

Februari 2020

Adopties	382,14 euro
Studiebeurzen	100,00 euro
Gewone giften VL.	790,14 euro
Gewone giften Wal.	311,40 euro
Totaal	1583,68 euro

Maart 2020

Adopties	936,72 euro
Studiebeurzen	50,00 euro
Gewone giften VL.	3036,14 euro
Gewone giften Wal.	761,40 euro
Totaal	4784,26 euro

**VIERT U
EEN SPECIALE VERJAARDAG
OF JUBILEUM?
DEEL DIT VREUGDEVOLLE MOMENT
MET DE JEUGD VAN CAIZA!**

**Stel je familie en vrienden
een gift aan SOS Caiza voor.**

Een storting
op rekeningnummer BE 57 4727 0698 0135
Hoeksam 15, 8377 Zuienkerke
Tel 050 41 72 25

Voor giften vanaf 40 euro
krijgt de schenker een fiscaal attest!

Wens je dit tijdschrift via mail te ontvangen? Dat kan,
graag een mailtje naar mark.makelberge@telenet.be

V.U. Ludwig Vanderbeke
Brugse Steenweg 23, 8377 Zuienkerke.

S.O.S. CAIZA vzw

REKENINGNUMMERS:

IBAN nummer
BE57 4727 0698 0135
BE24 0000 1234 2238

BIC code (enkel voor het buitenland)
KREDBEBB
BPOTBEB1